

изменама и допунама Одлуке о образовању месних заједница уређено питање поступка изборног процеса за савет месне заједнице супротно Закону о локалној самоуправи и правним ставовима Уставног суда израженим у одлукама IУл-54/2009 од 29. марта 2012. године и IУл-126/2009 од 27. децембра 2012. године и Статуту општине Ковачица, то је Уставни суд нашао да оспорене одредбе члана 2. Одлуке нису у сагласности са Законом о локалној самоуправи.

Како Устав Републике Србије у одредби члана 195. став 1. утврђује принцип да сви општи акти у Републици Србији морају бити у сагласности са законом, то оспорене одредбе Одлуке нису у сагласности ни са Уставом.

Уставни суд је, сагласно члану 53. став 3. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС”, бр. 109/07, 99/11, 18/13 – Одлука УС, 40/15 – др. закон и 103/15), одлучио без доношења решења о покретању поступка, с обзиром на то да о овом питању Уставни суд већ има заузет став, као и да је у току претходног поступка правно стање потпуно утврђено, а прикупљени подаци пружили су поуздан основ за одлучивање, као у тачки 1. изреке.

Поводом захтева Скупштине општине Ковачица да Уставни суд застане са поступком за оцену уставности и законитости одредаба члана 2. Одлуке о изменама и допунама Одлуке о образовању месних заједница, Уставни суд није нашао основа за застајање са поступком, те је захтев одбио, одлучујући као у тачки 2. изреке. Наиме, Уставни суд је оценио да у ситуацији када је у надлежности месне заједнице да изборе у месној заједници уреди актима месне заједнице и када није у надлежности председника скупштине општине утврђеној законом да он расписује изборе за савет месне заједнице, то нема основа за застајање са поступком пре доношења одлуке о уставности и законитости ових одредаба, у смислу члана 55. Закона о Уставном суду.

Полазећи од свега наведеног, Уставни суд је, на основу одредаба члана 42а став 1. тачка 2), члана 45. тач. 1) и 4) и члана члана 47. став 1. тачка 9) Закона о Уставном суду, као и члана 89. Пословника о раду Уставног суда („Службени гласник РС”, број 103/13), донео Одлуку као у изреци.

На основу члана 168. став 3. Устава, одредбе члана 2. Одлуке о изменама и допунама Одлуке о образовању месних заједница, наведене у тачки 1. изреке, престају да важе ланом објављивања Одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број IУо-20/2015

Председник Уставног суда,
Весна Илић Прелић, с.р.

3318

Уставни суд у саставу: председник Весна Илић Прелић и судије др Оливера Вучић, др Марија Драшкић, Братислав Ђокић, др Горан П. Илић, Катарина Манојловић Андрић, др Агнеш Картаг Одри, др Боса Ненадић, др Милан Марковић, др Драгиша Б. Слијепчевић, Милан Станић, др Драган Стојановић, др Томислав Стојковић, Сабахудин Тахировић и Предраг Ђетковић, на основу члана 167. став 1. тачка 3. Устава Републике Србије, на седници одржаној 7. јула 2016. године, донео је

ОДЛУКУ

Утврђује се да Правилник о пружању грејних услуга, број 04-10794/2-1 од 6. децембра 2013. године, који је донео Надзорни одбор Јавног комуналног предузећа „Стандард”, Врбас, није у сагласности са законом.

Образложење

Уставном суду је поднета иницијатива за покретање поступка за оцену законитости одредаба чл. 39. и 40. Правилника наведеног у изреци. Поводом поднете иницијативе, Уставни суд је, сагласно одредби члана 53. став 1. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС”, бр. 109/07, 99/11, 18/13 – Одлука УС, 40/15 – др. закон и

услуга, број 04-10794/2-1 од 6. децембра 2013. године, који је донео Надзорни одбор Јавног комуналног предузећа „Стандард”, Врбас.

Уставни суд је у претходном поступку, разматрајући оспорене одредбе чл. 39. и 40. Правилника о пружању грејних услуга, који је донео Надзорни одбор Јавног комуналног предузећа „Стандард”, Врбас, утврдио да се основано може поставити, као претходно спорно уставноправно питање, питање надлежности Јавног комуналног предузећа „Стандард”, Врбас – вршиоца комуналне делатности производња и дистрибуција топлотне енергије, за доношење оспореног правилника, имајући у виду питања која се њиме уређују. У одговору на Решење о покретању поступка, доносилац акта истиче да остаје код навода изнетих у одговору на иницијативу, као и да је Општинско веће општине Врбас дало сагласност на оспорени акт, што је услед за његово ступање на снагу и примену и сматра да не постоји пропуст у поступку доношења оспореног правилника.

У спроведеном поступку, Уставни суд је утврдио да је оспорени Правилник о пружању грејних услуга, број 04-10794/2-1 од 6. децембра 2013. године, донео Надзорни одбор Јавног комуналног предузећа „Стандард”, Врбас, позивајући се, поред осталог, на одредбе чл. 4. и 9. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, број 88/11), као и да је Општинско веће општине Врбас, Решењем број 06.4-2/2014-III/02 од 6. децембра 2013. године, дало сагласност на наведени Правилник. Оспореним Правилником се уређују начин и услови пружања грејних услуга, начин утврђивања и обрачуна трошкова грејања, начин утврђивања накнаде за индиректно загревање и начин искључења са система грејања (члан 1.). Правилником се, такође, одређује ко обавља ову комуналну делатност, шта се сматра производњом и дистрибуцијом топлотне енергије, ко су корисници ове комуналне делатности, као и шта чини котларницу и топлотод (чл. 2. и 3), одређене су дужности вршиоца комуналне делатности – ЈКП „Стандард”, Врбас (чл. 5. до 25), прописана права испоручиоца на обуставу испоруке енергије (чл. 26. до 32), одређен начин обрачуна и плаћања грејних услуга (чл. 33. до 40) и одређено ступање Правилника на снагу (члан 43). Оспореним одредбама члана 39. Правилника прописано је: да су сви корисници станова у колективном становању и корисници пословног простора који су део система грејања, а не користе га, дужни да плате део накнаде за грејање због индиректног загревања стана, односно пословног простора (став 1); да индиректно загревање представља загревање целог објекта као физичке целине који је прикључен на једну подстану (став 2); да се индиректно загревање врши путем инсталација које пролазе кроз стан или пословне просторије корисника или кроз суседне станове тј. просторије, укључујући и зидове истих (став 3). Оспореном одредбом члана 40. Правилника одређено је да висину накнаде за индиректно загревање одређује Надзорни одбор ЈКП „Стандард”.

Законом о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07 и 83/14) прописано је да општина, преко својих органа, у складу с Уставом и законом, уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности у које, поред осталог, спадају и производња и снабдевање паром и топлим водом, као и организационе, материјалне и друге услове за њихово обављање (члан 20. тачка 5)).

Законом о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, број 88/11), који је наведен као прави основ за доношење Правилника о пружању грејних услуга и у односу на чије одредбе се иницијативом тражи оцена законитости оспореног акта, одређују се комуналне делатности и уређују општи услови и начин њиховог обављања. Законом се прописује: да су комуналне делатности, у смислу овог закона, делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као и надзор над њиховим вршењем, да су комуналне делатности – делатности од општег интереса и да је комунална делатност и производња и дистрибуција топлотне енергије (члан 2. ст. 1. и 2. и став 3. тачка 3)); да производња и дистрибуција топлотне енергије обухвата централизовану производњу и дистрибуцију у више објеката водене паре, топле или вреле воде за потребе

права и обавезе корисника комуналних услуга, обим и квалитет комуналних услуга и начин вршења надзора над обављањем комуналних делатности (члан 4. став 3); да комуналну делатност могу обављати јавно предузеће, привредно друштво, предузетник или други привредни субјект (члан 5. став 1); да скупштина јединице локалне самоуправе одлукама прописује начин обављања комуналне делатности, као и општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности и корисника услуга на својој територији, укључујући и начин плаћања цене комуналне услуге, начин вршења контроле коришћења и наплате комуналне услуге и овлашћења вршиоца комуналне делатности у вршењу контроле и мере које су контролори овлашћени да предузимају (члан 13. став 1); да одлуку о промени цена комуналних услуга доноси вршилац комуналне делатности и да на одлуку о промени цена комуналних услуга из члана 2. став 3. тач. 1)–8) овог закона, осим превоза посмртних остатака умрлог, сагласност даје надлежни орган јединице локалне самоуправе (члан 28. ст. 1. и 2).

Законом о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14) прописано је: да јединица локалне самоуправе својим прописом утврђује, између осталог, услове испоруке и снабдевања топлотном енергијом купаца на свом подручју, права и обавезе произвођача, дистрибутера, снабдевача и крајњих купаца топлотне енергије, доносн пропис којим се уређује начин расподеле трошкова са заједничког мерног места у топлотној предајној станици и услови и начин одржавања дела система од завршетка дистрибутивног система до крајњег купца, укључујући и његову грејну опрему, права и обавезе крајњих купаца топлотне енергије, посебно у случају престанка уговора, као и услове за подношење и решавање захтева крајњег купца, за обуставу испоруке топлотне енергије, даје сагласност на цене топлотне енергије и прописује друге услове за обезбеђење поузданог и сигурног снабдевања купаца топлотном енергијом, у складу са законом (члана 361. став 1).

Полазећи од наведеног, Уставни суд је оценио да из наведених одредаба закона произлази да се начин обављања комуналне делатности, општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности (јавних предузећа, привредних друштава или предузетника) и корисника услуга, укључујући и начин плаћања цене комуналне услуге, уређују актом јединице локалне самоуправе, а да је вршилац комуналне делатности, сагласно одредбама члана 28. ст. 1. и 2. Закона о комуналним делатностима, једино надлежног органа јединице локалне самоуправе. Имајући у виду да су оспореним Правилником утврђени начин и услови пружања грејних услуга и одређен вршилац ове комуналне делатности, као и његова права и обавезе, права и обавезе корисника услуге грејања и одређен начин плаћања цене грејања, Уставни суд је оценио да су оспореним актом уређени односи који се на основу Закона о комуналним делатностима уређују актом јединице локалне самоуправе. Како је оспорени Правилник донело привредно друштво које, сагласно Закону, није овлашћено да својим актом уређује начин и услове пружања грејних услуга, односно обављања производње и дистрибуције топлотне енергије, Уставни суд је утврдио да овај правилник, из наведеног разлога, у целини није у сагласности са законом.

С обзиром на утврђену формалну незаконитост оспореног Правилника са аспекта овлашћења вршиоца комуналне делатности да својим актом уреди односе у области обављања комуналне делатности производње и дистрибуције топлотне енергије, Уставни суд се није упуштао у оцену законитости његове материјално-правне садржине, односно оспорених одредаба чл. 39. и 40. Правилника.

Полазећи од изложеног, на основу одредаба члана 42а став 1. тачка 2) и члана 45. тачка 4) Закона о Уставном суду, Уставни суд је донео Одлуку као у изреци.

На основу одредбе члана 168. став 3. Устава Републике Србије, Правилник наведен у изреци престаје да важи даном објављивања Одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број УО-481/2014

3319

Уставни суд у саставу: председник Весна Илић Прелић и судије др Олвера Вучић, др Марија Драшкић, Братислав Ђокић, др Горан П. Илић, Катарина Манојловић Андрић, др Агнеш Картаг Одри, др Боса Ненадић, др Милан Марковић, др Драгиша Б. Слјепчевић, Милан Станић, др Драган Стојановић, др Томислав Стојковић, Сабахудин Тахировић и Предраг Ђетковић, на основу члана 167. став 1. тачка 1. Устава Републике Србије, на седници одржаној 7. јула 2016. године, донео је

ОДЛУКУ

Утврђује се да одредба члана 3. Правилника о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова привредног друштва Mitsides Point д.о.о. из Сремске Митровице, број 1323, од 6. октобра 2014. године, није у сагласности са Уставом.

Образложење

Уставном суду је поднета иницијатива за покретање поступка за оцену уставности и законитости Правилника наведеног у изреци. У иницијативи се наводи да је одредбом члана 3. Правилника прописано да Правилник ступа на снагу даном доношења, што је у супротности са одредбом члана 196. Устава Републике Србије. Иницијатор истиче да је повреда наведене одредбе Устава учињена тиме што је предвиђено да оспорени акт ступа на снагу пре његове објаве, као и што, приликом доношења Правилника, нису наведени нарочито оправдани разлози за његово раније ступање на снагу, односно „у ранијем року од минималног предвиђеног рока Уставом, а који износи осам дана од дана објаве”. Иницијатор сматра да је одредбама чл. 3. и 8. Закона о раду одређено да је Правилник о раду општи правни акт, те да се у том смислу на њега примењује члан 196. Устава. Иницијативом се предлаже да Уставни суд донесе одлуку којом се утврђује да оспорени Правилник није у сагласности са наведеним чланом Устава и чл. 3. и 4. Закона о раду.

Полазећи од изнете садржине иницијативе, Уставни суд је утврдио да се у конкретном случају поставља само питање уставности, а не и законитости оспорене одредбе Правилника.

У одговору на наводе иницијативе, доносилац оспореног акта је навео да је оспорени Правилник, истог дана када је донет, 6. октобра 2014. године, објављен на огласној табли привредног друштва и у прилогу свог навода је доставио доказ о објављивању.

Уставни суд је, у спроведеном претходном поступку, утврдио да је привредно друштво Mitsides Point д.о.о. из Сремске Митровице, 6. октобра 2014. године, под бројем 1323, донело Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова, а да је оспореном одредбом члана 3. Правилника предвиђено да Правилник ступа на снагу даном доношења и да је истог дана Правилник објављен на огласној табли.

Уставом Републике Србије је утврђено да се закони и сви други општи акти, објављују пре ступања на снагу и да ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања и могу да ступе на снагу раније само ако за то постоје нарочито оправдани разлози, утврђени приликом њиховог доношења (члан 196. ст. 1. и 4). Из наведене уставне норме следи да се, у формалноправном смислу, ступање на снагу општег правног акта узимају за дан његовог објављивања, а не за дан доношења.

Како је оспореном одредбом Правилника предвиђено да овај акт ступа на снагу даном доношења, а не осмог дана од дана објављивања (или најраније даном доношења, уколико је у поступку доношења утврђено да постоје нарочито оправдани разлози за то), то је Уставни суд утврдио да оспорена одредба није у сагласности са чланом 196. Устава.

С обзиром на то да се иницијативом оспорава уставност одредбе Правилника којом је регулисано питање о коме Уставни суд већ има заузет став и изграђену праксу, Уставни суд је, на основу члана 53. став 3. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС”, бр. 109/07, 99/11, 18/13 – Одлука УС, 40/15 – др. закон и 103/15), одлучио без доношења решења о покретању поступка.

Уставни суд додатно указује да достављени доказ о томе да је оспорени Правилник истог дана када је донет и објављен не може бити од утицаја на оцену његове формалне несагласности са Уставом али на изове чињенице произлази да је наведени општи прав-